

# SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto . . . . . K 24—  
pol leta . . . . . „ 12—  
četrt leta . . . . . „ 6—  
na mesec . . . . . „ 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto . . . . . K 22—  
pol leta . . . . . „ 11—  
četrt leta . . . . . „ 5:50  
na mesec . . . . . „ 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto . . . . . K 25—  
pol leta . . . . . „ 13—  
četrt leta . . . . . „ 6:50  
na mesec . . . . . „ 2:30

za Nemčijo:

celo leto . . . . . K 28—  
za Ameriko in vse druge dežele:  
celo leto . . . . . K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (1. nadstropje levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

## Šolstvo.

(Dopis s Primorskega).

Poročati imam širni slovenski javnosti nove čine in naklepe avstrijske vlade, s katerimi hoče nemški most do Adrije utrditi.

Na Kranjskem ste dobili brez sodelovanja in vednosti avtonomnih članov c. kr. deželnega šolskega sveta nemškega deželnega šolskega nadzornika, na Stajerskem bo kmalu imenovan nemški okrajni šolski nadzornik za posilinske ljudske šole med Slovenci, na Koroškem so imenovali bivšega učitelja šulferajnske šole v Ljubljani deželni šolski nadzornikom za celo deželo, torej tudi za šole med Slovenci (slovenske jih ne morem imenovati, ker so vse le ponemčevalnice). Vsi ti čini slavne avstrijske vlade se dajo formalno, pa le formalno, opravičiti, kajti v prizadetih deželah je nemščina deželni jezik poleg slovenskega. Na Primorskem pa, kjer vzdržuje država tele nemške učne zavode: 1. državni gimnazij, 2. državno realno, 3. državno (12razredno) dekliško meščansko šolo, 4. državno dekliško ljudsko šolo (okoli 15 razredov) in 5. državno deško ljudsko šolo (13 razredov) na Lipskem trgu, 6. državno deško in dekliško ljudsko šolo via Fontana (24 razredov) v Trstu; 7. državno realno in gimnazijo v Gorici; 8. državno gimnazijo in realno v Pulju, tu na Primorskem nemščina še ni deželni jezik. Razven teh zavodov vzdržuje država v Opatiji zasebno ljudsko (nemško) šolo s tem, da ji je dala na razpolago potrebno učiteljstvo, ki je nameščeno na državni deški ljudski šoli v Pulju, ravno tako vzdržuje zasebno nemško ljudsko šolo v Šklednju, kjer je ravno te dni imenovan drugi učitelj v državno službo (šola je 12razredna). Pozabiti ne smemo nemških državnih učnih zavodov v Pulju, ki so (razven gori navedenih srednjih šol) deška ljudska šola (12 razredov), dekliška ljudska šola letos otvorjen prvi razred), c. in kr. mornarična deška ljudska šola, c. in kr. mornarična dekliška ljudska šola, ljudska in meščanska šola; v Gorici je zdaj docela v državni upravi nekdanja šulferajnska ljudska šola. V Lovranu so tudi letos naredili začetek nemški zasebni ljudski šoli, ki bo seveda kmalu dobila potrebno učiteljstvo od države na razpologo. Vse te zavode je dozdaj nadzoroval nemški deželni

šolski nadzornik, na čigar mestu so bili dozdaj trije vneti nemški nacionalci: Leschanofski, Swida in Perschinka; sedanji nadzornik je Dunajčan dr. Kauer. Perschinka je pa lani, komaj ko je nastopil svoje mesto, takoj predložil ministrstvu ustanovitve treh okrajnih šolskih nadzornikov za nemške ljudske in meščanske šole. Marchet je predlog sprejel in zdaj je stvar tako daleč dozorela, da bodo ti trije nadzorniki v kratkem imenovani, in sicer eden za Trst, eden za Istro in eden za Goriško. Ali sta deželna šolska sveta za Goriško in Istro v to ustanovitev privolila? Če sta, in sicer brez protesta slovenskih članov, je to znak narodne mlačnosti dotičnih gospodov. O laških zastopnikih ne govorim, ker ti bi ob vsej blebetavosti »Piccola« in drugih laških listov proti nemški propagandi na Primorskem najraje Nemcem svojo deco kar prodali. Sicer se zagotavlja, da novi okrajni šolski nadzorniki ne bodo imeli dopusta, ampak bodo zraven svoje učiteljske službe nadzorovali nemške šole. Pa to bo le v začetku res; pozneje se bo že dobila prilika, dati tem gospodom popoleu dopust z nalogo, pripravljati tla za nove nemške šole. — Tako skrbi vlada za šole, ki imajo nalogo širiti nemštvo na Primorskem. Za pouk deželnih jezikov na teh zavodih skrbi pa jako mačehovski; posebno za slovenske ure nima denarja. V Trstu mora en učitelj oskrbovati pouk slovensčine na treh šolah: na deški šoli na Lipskem trgu in na deški in dekliški šoli via Fontana, a pri vsem tem delu je dotični učitelj nameščen kot podučitelj s plačo 1400 K na leto! In ko je prošil za povišanje v X. činovni razred, mu je ministrstvo prošnjo odbilo, ker baje nima dovolj službenih let, dasi služi od septembra 1900! Seveda je tako postopanje ministrstva — le to je odbilo dotični ugodni predlog namestništva — takoj umljivo, če povemo, da je tisti učitelj zaveden Slovenec! Učitelj laščine n. pr. je v X. činovnem razredu, dasi ima izpit le v laškem jeziku, oni slovenskega jezika pa v treh! Pa vse to dunajski vladi še ni dovolj; zdaj namerava prevzeti v državno upravo še zasebno, 100 K do 200 K šolnine na leto od poedinega učenca ali učenke pobirajočo protestantsko šolo. — Morja bi kdo mislil, da so te šole res potrebne. Kaj se! V tržaskih državnih ljudskih in meščanskih šolah je komaj tretji del učencev in učenek

Nemcev (pa še med temi je mnogo potujočih Slovencev in Lahov), drugi so Lah in Slovenci. Na tržaski gimnaziji je pa število Nemcev toliko kakor število Slovencev in vendar se vlada ne odloči, odpri slovenske vzporednice. Še več! Sloveščina in laščina sta na tem zavodu le relativno obligatna predmeta; če se dijak v začetku leta vpiše v slovenski obligatni tečaj, ga mora posesti celo leto, prihodnje leto pa to lahko opusti. Doslej je veljalo celo bedasto načelo, da je dijak iz sloveščine lahko propal koncem leta, moral zaradi tega razred ponavljati, a ni bil primoran učiti se predmeta (slovensčine), zaradi katerega je ponavljal razred! To je bila nova pedagogika Leschanofskega in Swide. Dr. Kauer bo menda to oslarijo odpravil, ker novi izpitni predpisi sploh ne zahtevajo ponavljanja zaradi enega predmeta. Bodo pa li sloveščino kot materni jezik proglasili obligatno za celo gimnazijo, to je seveda jako negotovo. Da je na tržaskih državnih ljudskih in meščanskih šolah sloveščina tudi za Slovence neobvezen predmet, to je seveda le sistematično omalovaževanje in zanemarjanje materinske slovenskih otrok teh šol. Sploh se slovensko šolstvo zanemarija na Primorskem kolikor največ moreče, nemško pa pospešuje na vse pretege. Kdaj bo vlada razdelila slovenski deželni šolski inspektorat v hrvaški in slovenski, o tem ni niti govora, dasi je krvavo potrebna ta razdelitev. Hrvaško ljudsko šolstvo je v Istri na tako nizki stopnji, da bi se morali vladni faktorji sramovati tega položaja. Šolske stavbe so podobne hlevom, učitelji pa po cele mesece ne dobivajo plače. Za koprsko učiteljske se zdaj ni določil ne kraj ne lokali, a za nemško ljudsko šolo v Trstu so brez proračuna najeli in predelali staro Girardellijevo hišo v ulici St. Francesco. Tržaski slovenski učitelji so že pred enim letom prošili za meščansko-solske učne tečaje s slovenskim predavalnim jezikom, a še sedaj ni nič; za Pulj so pa taki tečaji že določeni, pač zato, ker bo tam predavanje menda nemško.

In tako se pri nas na šolskem polju hitro bližamo dobi, ko bo upravno ali pa državno sodišče imelo priliko razsoditi, da je nemščina deželni jezik. In takrat bo most do Adrije gotov in nemški bund bo lahko reklamiral tudi Primorje zase.

## Stranke in novo ministristvo.

Dunaj, 10. februarja. Izvrševalni odbor »Slovenskega centra« je imel danes dopoldne sejo, da precizira svoje stališče napram novemu kabinetu. V seji se je enodušno izražalo prepričanje, da morajo Slovani ministristvo, ki ga tvori 9 Nemcev in 4 Slovani in v katerem se nahajata dr. Hohenburger in grof Stürgkh, najodločneje pobijati. Poslanca dr. Korošec in dr. Šusteršič sta izjavila, da znači imenovanje dr. Hohenburgerja in grofa Stürgkha za Slovence očitno provokacijo. Z Jugoslovani so soglašali tudi češki klerikaleci, ki so dali duška razpoloženju, ki vlada proti novemu kabinetu v čeških poslanskih krogih. Klub je sklenil, naj se uvede pogajanja s Čehi glede složnega postopanja proti Bienenrovemu kabinetu. Češkim klerikalcem se je poverila naloga, da obveste o tem sklepu češki »Narodni klub«.

Dunaj, 10. februarja. O posvetovanju izvrševalnega odbora čeških strank je izšel tale komunikacije: Zveza čeških poslancev se je danes posvetovala o političnem položaju, ki je nastal vsled sestave novega Bienenrovega kabineta. Na konferenci se je konstatiralo, da se je nova vlada sestavila, ne da bi pri tem sodelovali Čehi. Zveza smatra sestavo novega ministristva kot resno nevarnost za češke in sploh za slovenske interese, vsled česar ne more imeti prav nobenega zaupanja v novo vlado. Zveza je izvolila poseben odbor, ki se bo pogajal z drugimi slovenskimi strankami o nadaljnjem taktičnem postopanju. V ta odbor so bili izvoljeni: dr. Pacak, dr. Hruban, Zazvorka in Kalina. Kar se tiče ponudbe jugoslovanskih poslancev glede složnega postopanja, se je vzela ta ponudba z zadoščenjem na znanje ter se je sprejela kot temelj za nadaljna pogajanja.

Dunaj, 10. februarja. V parlamentarnih krogih sodijo zelo pesimistično o novem ministristvu. Neki vodilni nemški poslanec je izjavil, da ni izključeno, da se vzpričo sestave novega ministristva posreči doseči koalicijsko nemških in čeških strank.

## Demisija slovenskih ministrov?

Dunaj, 10. februarja. Širi se vest, da izstopi že te dni iz kabineta češki minister-rojak dr. Žaček.

Že pred svojim odhodom v Prago je izročil ministristkemu predsedniku baronu Bienenrovu svojo prošnjo za demisijo, vendar pa Bienenrth te prošnje še dosedaj ni predložil cesarju.

Dunaj, 10. februarja. V poljskih poslanskih krogih vlada velika nezadovoljnost z ministrom Abrahamowiczem. Splošno se sodi, da bo Abrahamowicz odstopil v najkrajšem času. Na njegovo mesto bo imenovan predsednik »Kola poljskega« dr. Globinski.

Dunaj, 10. februarja. Vsi češki poslanci skoraj enodušno obsojajo vstop dr. Brafa v Bienenrov kabinet. Ker so tudi Poljaki proti vstopu viteza Bilinskega v novo ministristvo, se pričakuje, da bosta tako dr. Braf kakor Bilinski izvajala konsekvence ter odklonila svoj vstop v Bienenrov ministristvo. Na ta način se lahko zgodi, da bodo Slovani brez zastopstva v novi vladi.

## Razpust državnega zbora?

Dunaj, 10. februarja. V parlamentarnih krogih računajo z vso gotovostjo, da bo vlada vzpričo nastalega položaja primorane državni zbor razpustiti. Zlasti krščansko-socialna stranka je popolnoma pripravljena na to eventualnost. Vodstvo je odredilo že vse potrebno za slučaj novih volitev.

## Dr. Steinwender vodi predsedstvene posle.

Dunaj, 10. februarja. Vodstvo predsedstvenih poslov poslanske zbornice so poverili dr. Steinwenderju kot najstarejšemu podpredsedniku. Dr. Steinwender bo te posle opravljal, dokler ne bo na novo sklican državni zbor, odnosno dokler si zbornica ne izvoli novega predsedstva.

## Proti neustavni vladi na Hrvaškem.

Zagreb, 10. februarja. Vse opozicijske stranke so danes izdale na narod manifest, v katerem izjavljajo, da se bodo složno borile za uvedbo splošne in enake volilne pravice. Z ozirom na najnovejšo dogodke, zlasti pa glede na to, da se že čez eno leto protustavno vlada na Hrvaškem, ker je delovanje hrvaškega sabora ustavljeno in ker je vlada brez odobrenega proračuna trošila narodni novce, izjavljajo podpisane stranke, da je borba za politične, državljanske in človeške pravice poralo na Leona in kako so se lepa, cvetoča dekleta celo obračala za njim. To je dražilo njene živce in ji jemalo tisti mir, s katerim si je sicer znala vedno pomagati.

Leon Pass ni nič tega uganil, kar je divjalo v srcu grofice Lici. Ravnodušno, s prikupno, dobrohotnost razodevajočo samozavestjo je hodil kraj nje po drevoredu gor in dol in se veselil, da so ga dekleta prijazno gledala in se mu tudi nasmejevala. Življenje ga je veselilo in imel je rad vse ljudi, ki so mu količkaj pokazali, da jim je všeč.

Zapazil pa je, da je grofica Lici slabovoljna in malobesedna in ji je končno predlagal, naj priredi kak izlet.

»Jutri popoldne bi prav lahko šli kam ven iz mesta,« je dejal in se obrnil h grofici Lici. »Kdo bo vedno samo po hišah hodil in se sprehajal tu po »Zvezdi«. Treba je iti na zrak, ven na deželo; z veselo družbo je tak izlet najkrajše zabava. Če vam je všeč, bom govoril s svojo sestro?«

del tako, kakor se vede dober prijatelj izza mladih dni in kakor bi bil izbrisal iz svojega spomina vse doživljaje onih mladih dni, dasi niso bili nič kaj krepostnega značaja.

Videla je v tem grdo nehvaležnost, kajti v njenem spominu so bili vsi njeni doživljaji z Leonom neizbrisno začrtani. Doživela je potem pač še marsikaj, a vse to je izlahka pozabila; svez je bil edino spomin na prvo ljubezen. Ta spomin ji je bil ljub in sladak in velika opora v urah slabovoljnosti in dolgočasje. Kolikrat je v teh dolgih letih, kar se nista videla, mislila nanj in si rekla: »O, da če bi bil Leon pri meni... ta bi me zabaval... ta bi me ljubil... s tisto veliko, močno ljubeznijo, ki pahne še svetnice v greh...« In zdaj je bil pri njej in se je vedel, kakor da ni med njima prav nobene skrivnosti in kakor da se nista nikdar bližje poznala.

Dopovedovala si je, da je življenje Leona popolnoma predrugačilo in skušala se je čuditi sama sebi, češ, kako sem mogla nekoč tega človeka tako blazno ljubiti — a to prizadevanje ni imelo nobenega uspeha. Po vsakem takem poskusu, varati samo sebe, si je morala priznati, da bi se niti hip ne branila, če bi jo hotel Leon Pass objeti in poljubiti.

Videla je, s kakimi vabljenimi, božajočimi pogledi se je ženstvo ozi-

si je, da ga po zna skoziškoz, vsako gubico njegovega srca in njegove duše, vsako ljubezensko frazo, ki jo je rabil in ki jih je bila prej že nestetokrat slišala.

In baron Spinetti se ni nehal in ni mislil zapustiti svoje pozicije. Celoli na promenadi ji je pri vsaki priliki kaj povedal o svoji ljubezni do nje in se ni dal pregnati, dasi mu je odgovarjala zbadljivo in včasih celo nekam žaljivo.

»Lepo vas prosim, prizanašajte mi s temi dolgočasnostmi vsaj danes,« je končno rekla grofica Lici, ko jo je bil baron Spinetti zopet prošil za ljubezenski sestanek.

Nevoljno mu je pokazala hrbet in se obrnila k baronu Passu, ki je že nekaj časa molče korakal poleg nje in med šetajočim se obinstvom iskal znanih obrazov, ne da bi jih našel. Grofica Lici tudi z baronom Passom ni bila zadovoljna. S kako nestrpnostjo ga je pričakovala zlasti zadnje tedne, s kakim veseljem ga je sprejela, a on je bil samo prijazen, zabaven in vljuden. Sama si ni bila na jasnem, kaj je pravzaprav od njega pričakovala, a ježilo jo je, da se ni čisto nič spominjal njunega nekdanjega ljubezenskega razmerja, kaj še, da bi bil poskušal nadaljevati, kjer je moral pred mnogimi leti prenehati. Bil je samo prijazen, zabaven in vljuden, sicer pa se je ve-

imela zagotovljeno primerno spremitvo, prav rada prihajala na promenade, ker ji je delalo veselje, da so jo moški občudovali, ženske pa jo zavidale. Vedela je tudi, da jo klepetavi jeziki neusmiljeno opravljajo, toda ni se za to zmenila, ker je vsako opraviljanje smatrala samo za izraz zavisti in nov dokaz svoje lepote in veljave.

Ta dan pa je čemerno gledala pred se; nič se ni zanimala za občinstvo in njena spremljevalca sta se zaman trudila, da bi jo razvedrila. Dolgočasila se je neznansko in se ježila na svoja spremljevalca.

Priznavala si je, da je bila barona Spinettija že do grla sita. Ko je začela z njim ljubimkovati za stavo, da pri njej z vztrajnostjo končno vendarle doseže vse, samo če bo znal najti in uporabiti pravi trenutek, tedaj je pričakovala, da doživi v tem razmerju kaj posebnega, kaj izrednega, česar še ni doživela in česar si niti predstavljati ni mogla. Če bi se bilo izpolnilo to njeno pričakovanje, bi se bila vzle vsem svojim dobrim namenom najbrž dala celo premagati, ne da bi se radi tega kesala. Zdaj pa se ji je zdelo, da je barona Spinettija precejšnjevala, da ni izpolnil niti najskromnejše njene nade in da je banalen vzdihovalec, kakor so vsi moški, kadar so količkaj resnično zaljubljeni. Domisljala

## LISTEK.

### V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

VII.

Leta 1847. je bila »Zvezda« zbirališče vsega odličnejšega občinstva; Lattermannov drevored je bil zaničevan kot shajališče vojakov in njihovih ljubic. »Zvezda« je bila sicer slabo oskrbovana in soparno je bilo tam poleti, prav tako, kakor je danes, a vendar so se od pete do sedme zvečer ob nedeljah, pa tudi opoldne tamkaj šetali vsi, ki so hoteli kaj veljati.

Mladina je imela tedaj navado, da je posedala na debelih hlodih, s katerimi so bili ograjeni posamezni razpredelki »Zvezde«. Moški so najraje postajali okrog središča, pa tudi ob obeh straneh glavne pasaže in so od tod opazovali šetajoči se ženski svet.

Koncem avgusta se je tod sprehajala tudi grofica Lici in spremljala sta jo baron Spinetti in ritmojster baron Pass, ki je vzbujal med ženskimi svetom največjo pozornost, ker je bil Ljubljani skoro popolnoma neznan. Grofica Lici je, kadar je

edinea kakor tudi za temeljne ustavne pravice kraljevine Hrvaške in za njeno demokratizacijo nedeljeno in nerazdružno zvezana z borbo proti vladi barona Raucha. Zato vse te stranke smatrajo za svojo prvo in glavno dolžnost, da prično skupno in sporazumno borbo proti ti neustavni vladi v srbo, da se ustavnim potom odstrani ta kakor tudi vsaka druga vlada, ki bi se postavila na isti temelj in bi si nadela isto naloge, kakor Raucha. Ta manifest so podpisali: Hrvatska stranka prava, hrvatska napredna stranka, socialno-demokratska stranka, srbska samostalna stranka, hrvatska seljaška stranka, avtonomni klub v koaliciji in poslanec izven strank Frano Supilo. Vlada je dala ta manifest, ki so ga priobčili listi — zapleniti.

## Avstro-Ogrska lahko svobodno nastopi proti Srbiji?

Dunaj, 10. februarja. V finančnih krogih se širi vest, da so signatarne sile na berolinskem kongresu dale Avstro-Ogrski popolno svobodo, da lahko z vso energijo nastopi proti Srbiji. Ta vest je popolnoma neverjetna, ker je povsem izključeno, da bi kaj takšnega dovolila Rusija.

## Odstop srbskega vojnega ministra.

Belgrad, 10. februarja. Ker je skupščina odložila razpravo o zahtevanem naknadnem kreditu za vojne potrebe, je vojni minister general Živković podal demisijo.

## Ruska duma.

Petrograd, 10. februarja. V današnji seji je gosudarstvena drama po živahni debati z glasovi oktrobristov, zmernih desničarjev, Poljakov in stranke mirnega obnovevanja, sklenila, da se predlog o odpravi smrtnih kazni izroči justicijskemu odseku. Predlog kadetov, naj odsek zborišče poroča tekom enega meseca, je bil odklonjen.

# Dopisi.

S Koroškega. Čujemo, da se dela potovalnemu učitelju Ante Begu od gotove strani precej težav pri snovanju novih podružnic Ciril-Metodove družbe, vključ temu, da je ta opetovano izrazil, da dela za občini blagor celokupnega slovenskega naroda, ne oziraje se na to, so li nje podporniki pristati ali ne politične stranke. Baš s tem, da je razpisal mesto potovalnega učitelja, katerega naloga bi bila v prvi vrsti: buditi narodno zavest na Koroškem, je pokazala, da so njene trditve resnične. Tem bolj presenetli rodoljuba vesti, da se delovanje g. Ante Bega ne podpira v toliki meri, kakor je bilo to pričakovati. — Skoraj neverjetno je, da bi voditelji tukajšnjih Slovencev ne bili vedeli za nameno družbe v času, ko so osnovali koroško šolsko družbo. Bi li ne bilo boljše, če bi združili vse tukaj obstoječe podružnice v večjo skupino — podrejeno centralnemu vodstvu v Ljubljani in tako pokazali njih delavnost in skrb za varstvo našega šolstva. Na ta način bi si ustvarili gospodje najlepši delokrog in njih delo bi obrodilo s pomočjo potovalnega učitelja mnogo sadu, ker poznajo tukajšnje razmere. Družba bi s tem mnogo pridobila in bilo bi ji mogoče nas še izdatneje podpirati. Gotovo bi prevzela potem tudi St. Jakobsko šolo v oskrbo. Tako se je pa zasejal hote ali ne hote nekaj razdor v vrste naših rodoljubov. Vsak se mora vprašati, čemu je nam potrebno posebno »Šolsko društvo«, ki obstoji poleg Ciril-Metodove družbe, ko pa ta itak skrbi za nas,

bil napravil za svojo osebo in zato ga je skušal preprečiti.

Grofica Lici je dolgo molče poslušala. Naenkrat je šinil čez njen obraz zadovoljen smev.

»Ker se ne morete zediniti in ker hoče vsak kaj drugega, bom pa jaz nekaj predlagala. Pojdimo jutri na Grad. Od tam je krasen razgled in polno šetališče. O, vi se ne veste, kako lepo je na Gradu. Kadar se bomo dovolj nahodili, pa se zatečem v skrivnostni vrt, ki je poln čudokrasnih cvetlic. Baron Spinetti ga je iztaknil. Na tem zapušenem vrtu bomo lahko južinali in se nemoteno zabavali do mraka.«

Grofica je pri teh besedah pogledala baronu Spinettiju hladno in ostro v oči in baron je umel, da je konec ljubimkovanja z grofico. Razodela je vsem njegovo ljubezensko zavetišče — to je bilo dovolj dokaza, da je trdno odločena, pretrgati z njim vse vezi.

Želja po maščevanju je spreletela barona Spinettija, a imel je toliko moči, da se je sam zatajil in ljubeznivo izjavil:

»Z veseljem vas popeljem v ta kotiček — ne bo vam žal.«

(Dolje prihodnjic.)

zakaj se že obstoječa organizacija ne podpira? Ako so gospodje okoli »Koroškega šolskega društva« res tako narodni, kako je povzeli iz njih izjav, naj se vdajo pozivu Ciril-Metodove družbe in nam omogočijo složno postopanje napram našemu skupnemu sovražniku. V nasprotnem slučaju pa oni ne smejo računati na našo podporo, ostali bomo znanepri zvesti pristasi Ciril-Metodove družbe in zaprosimo vodstvo, da nam nikar ne odtegne svoje pomoči in nikakor ne odopke potovalnega učitelja, ki se ima izkazati že s tako lepim uspehom. Ljudstvo pri nas je dosti probujeno in se bo z veseljem zavzelo zanj.

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. februarja.

— Novo ministrstvo se je predstavilo javnosti z oficijozno izjavo v »Fremdenblattu« in z oficijozno izjavo v »Wiener Zeitung«. Obe izjavi napravita vtisk, kakor da se hoče novo ministrstvo še noreca delati iz Slovanov. V »Fremdenblattu« je rečeno, da je novo ministrstvo »ein Ministerium der Beruhigung«, v »Wiener Zeitung« pa, da bo nova vlada »ein Ministerium der kräftigen, unbeeinflussten Verwaltung, der nationalen Annäherung und der sozialen Reformen«, da bo »die Verwaltung dem parteimässigen Ingriffe« odtegnila, da pa je vsem narodom, veroizpovedanjem in družabnim slojem enako dobrohotna in da nima »keinerlei einseitige, parteimässige und nationale Tendenzen«. Tako se hvali vlada, v kateri sedita dva tako zagrizena nemška strankarja kakor sta Stürgkh in Hochenburger. Imenovanje teh dveh mož, ki sta vse svoje življenje posvečala uničevalnemu boju zoper Slovence, je na sebi dejanje, ki govori cele knjige in postavlja v luč smešnosti vse te neslane in plitve fraze, s katerimi se je predstavilo javnosti novo ministrstvo.

— Državna policija v Ljubljani. Zdaj je tudi uradno potrjeno, da je policijski svetnik pri deželnem predsedništvu v Ljubljani, gospod Oskar Wratschko, poklican na službovanje k policijskemu ravnateljstvu v Trstu. Svetnik Wratschko je več kot petnajst let služboval v Ljubljani in si je v teh dolgih letih pridobil s svojim taktičnim uradovanjem vsestransko spoštovanje. Poklican je sicer na službovanje k policijskemu ravnateljstvu, ali za tem: povišanjem tiči vendar tudi še nekaj drugega. Svetnik Wratschko je pod prisego zaradi septembrskih dogodkov izpovedal stvari, ki gotovim ljudem niso bile po volji, in zato je bil odstranjen iz Ljubljane. Prepričan naj bo, da ostane v Ljubljani in prijaznem spomenu kot spodoben, takten, pravičen in čisti vreden uradnik. Ob enem z odhodom svetnika Wratschka se preuredi in pomneži državna policija v Ljubljani. Namesto enega konceptnega uradnika prideta dva, oba iz Trsta, ker spada državna policija v Ljubljani pod policijsko ravnateljstvo v Trstu. Za načelnika državne policije v Ljubljani je imenovan policijski nadkomisar Mihael Pertot, poleg njega pa pride senu dr. Stanislav Trnovec, ki je tem povodom imenovan za provizoričnega policijskega komisarja. Vrh tega se poleg policijskega konceptnega uradnika Finka nastavi še en kanclijski uradnik in končno bodo nastavljeni trije državni detektivji. Kakor se vidi, bo imelo deželno predsedništvo razmeroma jako velik policijski aparat na razpolaganje, dosti večji, kakor ga rabi. Kar so doslej trije opravljali, to jih bo zdaj opravljal sedem. Namen te reorganizacije je in pomnožitve državne policije je prozoren: Vlada hoče imeti intenzivno nadzorovanje prebivalstva in izdatno volunostvo. Z ozirom na to svarimo resno vse prebivalstvo, naj bo previdno ne le pred policijskimi organi, nego tudi sploh pred nemškutarji. Odkar so prišli dunajski detektivji v Ljubljano, se je razvil brezmerno denuncijavstvo. Dunajski detektivji so bili poslani semkaj na zahtevo bivšega ministra Pradeja in funkcionirali so tu, kakor bi bili izvršilni organ kazniške klike. Ljubljanski nemškutarji so bili in so še zdaj, ko sta samo Stubei in Pirc tukaj vedno za njimi in jih obsipali z najraznovrstnejšimi denuncijacijami. Sli so tako daleč, da so denuncirali tudi povsem nedolžne ljudi, iz same hudobije in maščevalnosti. Navadili so se zdaj tega in prakticirali bodo denuncijantstvo tudi v prihodnje prav po nemške. Zaradi tega je treba, da so ljudje skrajno previdni proti vsakemu nemškutarju.

— Nekaj se krha! Iz povsem zanesljivega vira nam poročajo: Nedavno tega je imela duhovščina novo meške dekanije svojo konferenco, katere pa se novomeški proš dr. Elbert ni udeležil. Na tej konferenci so

razpravljali tudi o političnih vprašanjih. Med drugim so razpravljali tudi o izključenju horjulskega župnika Pristova iz klerikalne stranke in o konfliktu župnika V. s g. Zurecm p. d. Štemburjem v Kandiji. Konferenca je soglasno sklenila resolucijo, v kateri zahteva v imenu duhovščine od vodstva klerikalne stranke popolno zadoščenje tako v aferi horjulskega župnika kakor v konfliktu župnika V. z g. Štemburjem ter grozi, da sicer istopi, ako se ne ustreže njeni zahtevi, vsa duhovščina novo meške dekanije iz stranke. — Da li se ta konflikt med duhovščino in vodstvom klerikalne stranke poravnal, nam ni znano.

— Pomožna akcija — pomanjkanje krme. Zveza slovenskih zadrug nas je naprosila, naj ne priobčujemo o pomožni akciji ostrih dopisov, ki nam dohajajo od raznih strani. Zveza slovenskih zadrug je storila to iz lojalnosti do »Gospodarske zveze«, čeprav je dognano, da »Gospodarska zveza« in njeni maherji vsako lojalnost le zlorabijo. Kako pravilno je naše mnenje, je razvidno iz zadnjega »Slovenca«, v katerem je bila hudobno in lažljivo napadena »Zveza slovenskih zadrug«, ki jo »Slovenec« dosledno nazivlje »liberalno zvezo« — od nas pa zahteva, da besedo »klerikalno« izbrišemo iz svojega besednjaka. Zveza slovenskih zadrug, ki za svojo izvanredno lojalnost zanje napade, nam bo oprostita, ako proti njeni volji spet posežemo v pomožno akcijo. Laž največjega kalibra mora biti trditve, da so se pri »Zvezi slovenskih zadrug« oglašali tudi spekulanti in trgovci, ki so hoteli to priliko porabiti, da se na ceneni način preskrbe z velikimi zalogami — to se pravi, da bi jim zveza oddala seno po znižanih cenah na račun državne podpore. Ta laž ni le zlobna, temveč je tudi nemurna. Seno po znižanih cenah dobé le oni, ki so se oglasili pri županstvu svoje občine in je županstvo potrdilo, da so potrebni; tako naročilo je šlo na glavarstvo, kjer so spet pristavili svoje mnenje in končno se je pri deželni vladi došlo, kdo seno dobi. Ako »Gospodarska zveza« deli seno drugače, je to njena stvar, dobiti smejo seno le isti, ki so naročili pri županstvu in so bili potrebnim spoznani; zveza ne more sama odločiti, kdo seno dobi. Ker je padla beseda spekulanti, akceptiramo, ker v času pomožne akcije krog »Gospodarske zveze« spekulantov kar mgolji. Za nas je najbolj zanimiva trditev, da se je vsled strogega nastopa S. L. S. vzela dobava krmil iz rok »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani in se je izročila vsa dobava »Gospodarski zvezi«. To pravi, da je vlada že odločila, da se dobava razdeli med »Zvezo slovenskih zadrug« in »Gospodarsko zvezo« in se je ta odločitev pozneje radi nastopa S. L. S. premenila. Vedno jasnejša postaja kravja kupčija izza zasedanja deželnega zbora; seno je zavzelo mesto leče, za katero je nekada prodal brat brata — seno je zašlo v politiko S. L. S. in to je jako nevarno, ker se v senu lahko marsikdo, ki ima potrebne duševne zmožnosti, ubije.

— Liberalne hijene. Iz Vipave se nam poroča: S kaj posebno slastjo zaganja se slednji čas »Domoljub«, čigar odgovorni urednik je še vedno državni in deželni poslanec gospod dr. Ignacij Žitnik, v našega gospoda župana Josipa Petroviča in g. šolskega vodjo Ant. Skalo. Napad na te dve osebi v 5. številki »Domoljuba« z dne 4. t. m. pod naslovom »Liberalne hijene«, presega pa že vse meje dostojnosti. Kolikor besedi, toliko grdo-nesramnih laži je nakupljenih v tej notici. Osobito g. župana je »Domoljub« tako oblatil, da je občinski odbor trške občine Vipava čutil potrebno g. župana klicati na pojasnilo. V občinski seji dne 6. t. m. je gospod župan podal temeljito in z dokumenti podprto pojasnilo in je zaeno dokazal, da je pokojni načelnik okrajno-cestnega odbora pomotoma vpisal med stroške cestnega zaklada znesek 1369 kron 57 vin. in da je zato vdovo Lavrenčičevo o tem obvestil s prošnjo, da naj pošlje k seji cestnega odbora svojega župnika, da se o tem prepriča. S tem obvestilom je imel g. župan najboljši namen in je hotel, da ostane zadeva tajna. On ni o tem nikomur nič pravil in ni o tem tudi nič vedel, dokler ni prinesel »Domoljub« to nesramno notico. Laž je tedaj, da se je po liberalnih gostilnah pel »Te Dem« in da bi kdo izustil: »Ivan Lavrenčič defraudant«. Pojasnilo se odobruje na znanje vzame, na kar občinski odbor »soglasno« izreče gospodu županu Petroviču in gosp. šolskemu voditelju Ant. Skali svoje zaupanje in ogorčenje nad ostudno pisavo katoliškega lista, katerega urednik je katoliški duhovnik z vjoličastim kolarjem. Nesramnega »Domoljuba« dopisna bi pa gg. napadenca prav rada izročila sodniji, da dobi pohvalo za prelepo dopisovanje, zato sta ga v nedeljo po obeh

dopoldanskih službah božjih z javnim oklicem pozvala, da se zgleda in pokaže izza hrba imunnega urednika, inace je in ostane nesramna lažnik in grd obrekovalec. Ljudstvo je sprejelo oklic z bravo in živjo-klici. Pripominim naj še, da je tudi to laž, da je pismo g. Petroviča vdovo umrlega Lavrenčiča zadelo bolj nego moževa smrt. Ne moremo verovati, da bi gospa vdova svojega moža ne cenila več, kakor 2000 kron. Gospod dr. Žitnik! Vi ste še vedno urednik »Domoljuba«, dasi ste v Vipavi rekli ob času agitacije za državni zbor, da to službo takoj odložite, kakor hitro bode izvoljen državni poslanec. — Storite to! Vi ste bili Ivanov dober prijatelj! A Ivan bi se zjokal nad vami, ko ga več ne cenite, kakor 2000 K. — Žalostno, a resnično.

— Goriški klerikalci se hudo sovražijo med seboj. Novostrujarji in starostrujarji v Gorici se na cesti niti ne pogledajo. Novostrujarji letajo okoli po deželi ter »predavajo«. Delajo vse na svojo roko brez vsakega stika z vodstvom klerikalne stranke, to je z dr. Gregorčičem. Delajo pa tudi proti obema klerikalnima listoma »Gorici« in »Primorskemu Listu«, odkar so našli odprta vrata v »Domoljubu«, katerega priporočajo in vsiljujejo na vseh koncih in krajih. Gregorčič se jezi na novostrujarje, ali ti piskajo na njegovo jezo ter pridno odjemljejo naročnike in dopisnike, zlasti »Primorskemu Listu«, pri katerem se to že obetno pozna. Sedaj se nabira — čez čas pa izbruhne divji boj med goriškimi klerikalci.

— Za 37 in 20 let nazaj! Kranjska hranilnica ima zdaj le še nekaj nad 24.000 obstoječih vložnih knjižic. Če pogledamo v »razvoj« tega nemškega zavoda, vidimo, da je toliko vložnih knjižic imel leta 1872, torej pred 37 leti! O takrat je stanje teh knjižic rastlo do leta 1894, ko jih je bilo 54.697. S tem letom je nemška Kranjska hranilnica dosegla vrhunec v številu vložnih knjižic, kajžico, kajti od takrat je jelo padati to število od leta do leta. Kranjska hranilnica nima danes niti polovice toliko vložnih knjižic, kolikor jih je imela leta 1891, ko je šlo še navzgor in tudi ne toliko, kakor leta 1896, ko je to število že padalo. Kar se tiče višine vlog, je padla Kranjska hranilnica zdaj na leto 1888, torej za celih 20 let nazaj! Proces stalnega padanja vlog se vrši šele od leta 1905.

— »Moderne učiteljice«. »Slovenec« od 9. t. m. št. 31. poroča: »V neki tukajšnji šoli ima neka učiteljica to »vzgojevalno metodo«, da si da od svojih učenk čevlje snajti (!), druga pa klobuk ali pa muf držati, da si more — lase parfimirati. Toliko za danes; če ne bo reda, pridemo z drugim — štaberlom.« — V Lichtenurnovem zavodu pa morajo otroci za kazen tla poljubljati. Koliko štaberlov bo pa tu potreba? Besedo ima zopet »Slovenec«.

— »Der Landwirt«, Amstorgan der k. Landwirtschaftsgesellschaft für Krain je naslov dvakrat na mesec (!) izhajajočemu zakonitemu lističu, ki ga izdaja kočevska podružnica omenjene družbe. Radovedni smo, koliko prispeva kmetijska družba za ta popolnoma nepotrební luksuz na ljubo pešici Kočevjarjev.

— Bivši železniški minister dr. Derschatta je imenovan za predsednika »Avstrijskega Lloyd«. Njegov imenovanje priobčuje današnja »Wiener Zeitung«.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes in v soboto se igra noviteta: francoska burka »Sladkosti rodbinskega življenja«, spisal Maurice Hennequin. Ta burka je polna humorja in drastičnokomičnih situacij ter zato za predpustno dobo primerna. Pariški dramatik M. Hennequin je priznan gledališki pisatelj, čigar igre se uprizarjajo povsod z največjim uspehom. »Sladkosti rodbinskega življenja« pa niso brez satire ter so obenem zanimiva slika iz pariskega življenja. Ker je gdč. Winterova bolna, je njeno malo vlogo prevzela g. Bukšekova. — V torek se uprizori prvič Audraova opereta »Mascotte« ali srečnosna vila.

— Omizje v Prešernovi sobi restavracije »pri Roži« v Ljubljani nabralo je večer četrto pokroviteljnino za družbo sv. Cirila in Metoda. Štiri pokroviteljnine t. j. — 800 kron — natančno v 14. mesecih nabranih je gotovo velika posnemanja vredna pozitivnost malega omizja. Povprečno je to malone 2 K na dan. Seveda je padel v pušico povodom raznih veselih in žalostnih dogodiljaev tudi kak večji znesek. Tako tudi snoči povodom vesellega, ob enem zasluženega dogodka veleocenjenega člana tega omizja. Želeti bi bilo, da si stalna omizja vsake gostilne nabavijo take nabiralnice in s tem podpro našo nepotrebnost šolsko društvo, katero ima — človek bi skoraj ne mogel verjeti — celo med rojaki hude na-

sprotneke, kakor je včerajnji »Slovenec« zopet in zopet — Bog mu grehe odpusti — jasno pokazal. Rojaki na delo!

— Cericle franco-illyrien. V »Narodnem domu« je bil snoči sestanek na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi francosko-slovenske krožka. Udeležba je bila razmeroma znatna in se je pokazalo, da je v Ljubljani mnogo zanimanja za tak krožek in so dani vsi pogoji, da se bo lahko lepo razvil. Sklenilo se je organizirati krožek kot društvo in izvoljen je bil poseben odbor, ki izdelava pravila in izvrši vse druge potrebne predprave. Temu odboru stoji na čelu prof. dr. Pestotnik. Čim bodo pravila potrjena se skliče takoj ustanovni občni zbor in se začne redno delovanje.

— V »Akademiji« je snoči predaval g. dr. Josip Stojc ob jako dobri udeležbi najrazličnejših slojev občinstva o uporabi Röntgenovih žarkov v medicini ter s skioptičnimi slikami najrazličnejših fotografiranih posnetkov, izgotovljenih s pomočjo Röntgenovih žarkov, pokazal, kak velikanski napredek da, skoraj naravnost prevrat je povzročila ta iznajdba v najnovejših dšah. Dočim je bilo prej mogoče tuje predmete v človeškem telesu le nekako nasluhivati, jih danes Röntgenovi žarki pokažejo s tako jasnostjo, da ne more biti niti n-jmanjšega dvoma več, kje naj operater zastavi rezalo, da jih odstrani. Kako jasno se n. pr. vidi razne nepravilnosti v okostju, ali kostolomi. Občinstvo je z največjim zanimanjem sledilo predavateljevim izvajanjem in se mu končno zahvalilo z živahnim odobravanjem. Vsekar pa bi bilo želeli, da bi se taka poljudno-znanstvena predavanja storila pristopna tudi širšemu občinstvu. Le škoda, da nimamo Slovenske lista, ki bi priobčeval take stvari, pojasnjene s primernimi slikami, in sicer lista namenjenega najširšemu občinstvu, ne pa samo gotovim slojem. Družba Sv. Mohorja v Celovcu bi tu mogla veliko storiti, ako bi vrgla iz svojih knjig oni nepotrební balast in ga nadomestila s takimi razpravami.

— Pesnik Askere je daroval N. D. O. nad 60 krasnih knjig, za kar se mu odbor najiskrenejše zahvaljuje.

— Sokolova maškarada. »Vsedominski zlet« obeta biti tudi letos ena najlepših in najbolj obiskanih predpustnih zabav. V kolikor moremo že danes poročati, priglasi se je do večerja že 6 večjih skupin. Ena izmed teh, ki bo gotovo vzbujala največje zanimanje, bo dospela celo z daljne Francije. Simpatije, ki si jih slovenski Sokoli pridobili pri Francozih na V. »Vsesokolskem zletu« v Pragi l. 1907, so rodile v toliko sadu, da bomo zamogli due 23. t. m. pozdraviti mile nam brate Francoze v svoji sredini. Da bo to gotovo velik in senzančen moment prireditve, nam gotovo ni treba posebi poudarjati v očigled simpatijam, ki jih goji vesoljno Slovanstvo do Francozov. Vrše se pa tudi že obsežne predpriprave za sijajni sprejem gostov in sestavil se je že celo posebni francoski kružok, ki se z vso naglico uči francosčine, da bo lahko mile nam goste pozdravil v njih materinščini. Napisati bi sicer imeli še marsikaj zanimivega, tako č. ženskimi, kakor tudi moškimi obiskovalcem maškarade, toda za danes bodi dovolj. Edino le kar še lahko zapišemo, se glasi — Colrič —

— Vsedominski zlet. Seja Sokolovega veseličnega odbora se vrši jutri, v petek, ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega doma«. Vabljeni bratje se vljudno pozi ljajo k polnoštevini udeležbi. Nazdar!

— Maškarada pod naslovom rajski večer, ki jo priredi pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v nedeljo dne 14. svečana v dvorani in vseh stranskih prostorih »Mestnega doma« bode zares nekaj izvanrednega v letošnjem predpustu. Občinstvu se bode nudila prilika, vsaj eno noč uživati rajsko neizkaljeno veselje. Ker imata tudi Jurče Kolomajnar z Iga, kakor tudi njegova nevesta Špela že vso balo itd. pripravljeno, naznanjamo, da se bodeta na ta večer ob družbi premnogih svatov in družic poročila. Da pa bode slavnost toliko večja, prisostvovali bodo tej poroki ljubeznivi angelčki, kakor tudi skupina vsakovrstnih harlekinov, škrtav, vil, različna odposlanstva iz tujih svetov itd. Opomnimo naj še tudi, da bo ta večer počastil s svojim obiskom nekdašnji slavní junak Nikola Zrinjski s svojim spremstvom. Poleg tega pa se je priiglasilo še mnogo drugih bitij iz devete dežele. V dokaz da bode to zares sijajna prireditev, pripomnimo še, da bode dvorana na ta večer spreminjena v raj, v katerem bode nebroj lučic v krasnih mavričnih barvah razsvetljevalo prelepe gaje in loge. Torej naj nihče ne zamudi tega večera. V slučaju, da se je pri razpisiljanju vabil katerega prezrlo, naj to ne vžame v zlo, ker bode vseeno dobrodošel. Začetek točno ob 7. zvečer.

— Rajski večer. Prijavilo pa se je že neznansko mnogo originalov iz visoke Gorenjske, kamenite Notranj-

še in vinorodne Dolenjske, sama inteligentna, mnogoizkušeni rajski "roglji", ki bodo igrali nekoč v nebesih še važno vlogo in s kojima se je dobro seznaniti že na tem svetu. Brez protekcije tudi v raju ni nič. Pomislite le, koliko milijard jih je že romalo tja in Kranjec je gotovo po prebren protekcije, bolj kakor pa tisti nemurček, ki je nekoč vahtal v majhni kamri na realki, da Ljubljane ni potres zrušil kakor Mesino. V raju je ena večnost kakor trenutek, pravi sveto pismo in na ljubljanskem rajskem večeru bo še boljše. Ne samo, da bodo nežni spol reprezentiran po lepota, da bi se človek bal, da oči ne izgubi, ne samo da bodo petje in muzika še veliko lepša kakor v devetem raju, kjer pleše očka Mohamed s svojimi večnomladimi huri, ne samo da bodo tam naj originalnejša družba iz kranjskega "high life" ampak poskrbelo se bodo tudi za to, česar ne sme manjkati v nobenem raju, namreč dobrih jedil in pijač. Največji gourmandi in gastronomi bele Ljubljane so izrekli o tozadevnih naših pripravah najlaskavejša priznanja. Eden je izrazil celo bojazan, da bodo Kranjci pozabili svoje sldove žgance, če se bodo enkrat naučili takih rajskih specialitet. Da res, na vse zadnje smo pozabili skorej na datum. Rajski večer je namreč samo 14. t. m. v "Mestnem domu" v Ljubljani in nikjer drugod na Kranjskem. Pozor toraj! Kdor pride prej, prej melje.

**"Plesni venček"** kot zaključni večer svojih plesnih vaj priredi "Slavce" v soboto dne 13. t. m. ob 1/2 9 uri zvečer v mali čitalnični dvorani v "Narodnem domu". Vstop imajo vabljeni in po njih vpeljeni gostje. Na veselo svidenje!

**Pevski zbor vajencev N. D. O.** Prihodnji teden se začnejo redne pevske vaje vajencev v N. D. O. Vršile se bodo vsak teden po dve uri. Poudarjal bo znani strokovnjak učitelj g. Avgust Vašte. Prihodnjo nedeljo ob 2 uri popoldne se sprejemajo pri-glasje pevcev.

**Vabila na zaključni venček "Društva slovenskih trgovskih sotrudoikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani"**, ki se vrši v soboto, dne 20. t. m. v hotelu "Ilirija" (vsi restavracijski prostori in salon) v Kolodvorskih ulicah, so se ravno-kar razposlala. Ako bi kdo pomotoma ne dobil vabila, blagovoli naj oprostiti, ker je vabljen vsak pri-atelj in somišljenik društva. Vstopnina 1 K. Dame so vstopnine proste. Preplačila se v korist društva hvaležno sprejemajo. Odbor.

**Organizacija uradnikov slovenskih denarnih zavodov.** V snojnji seji pripravljalnega odbora se je sklenilo, sklicati ustanovni občni zbor na dan 7. marca t. l. ob 3 uri popoldne v dvorani hotela "Ilirija". Zunanji tovariši povabili se bodo pismenim potom. Pred občnim zborom sliče se še ena seja pripravljalnega odbora, o kateri bodo člapi tega odbora obveščeni z okrožnic.

**Občni zbor pomočniškega zbora gostilničarske zadruge v Ljubljani** bo v ponedeljek, dne 15. februarja t. l., ob 3 popoldne v dvorani hotela "Ilirija". Na dnevnem redu so med drugim volitve načelnika in njega namestnika, pet odbornikov, štirih članov in dveh namestnikov v razsodiški odbor, dveh članov v odbor zadrudne posredovalnice, treh članov za odposlance v zadrudni zbor, štirih članov in dveh namestnikov v odbor pomočniške bolniške blagajne in dveh članov in dveh namestnikov v nadzorovalni odbor pomočniške bolniške blagajne.

**Občni zbor pomočniške bolniške blagajne gostilničarske zadruge v Ljubljani** bo v ponedeljek, dne 8. marca t. l., ob 3 popoldne v dvorani hotela "Ilirija" v Kolodvorskih ulicah z običajnim dnevnim redom.

**Včeraj napovedani pogreb vojakov**, ki sta si končala življenje s samomorom, se ni vršil menda radi tega ne, ker je bilo pred vojašnico zbranega preveč ljudstva, ki se je hotelo pogreba udeležiti. Samomorilce so pokopali danes jutraj na vse zgodaj. Po prvega samomorilca so prišli ob 5 jutraj štirje vojaki in ga odpeljali na pokopališče v tisti kot, ki ni blagoslovljen. Ob 6. so prišli po drugega samomorilca ter ga prepeljali na pokopališče kakor prvega. Ali vojaka, ki sta služila cesarju kakor vsak drugi, nista zaslužila niti poštenega vojaškega pogreba?

**Pomilostenje** Cesar je odpustil roparskima morilecema Mihaelu Zupanu in Antonu Sekneju, katere sta bila pri zadnjih tukajšnjih porotnih obravnavah obsojena, smrtno kazni, nakar jih je najvišji sodni dvor obsodil na 20letno težko ječo.

**Nov osebni vlak** med Trstom in Ljubljano prične voziti s 1. majem t. l. Iz Ljubljane bo odhajal 9 uri 45 min. popoldne in pride v Trst ob 2. uri 20 min. Iz Trsta bo odhajal ob 1. uri 24 min. in došel v Ljubljano ob 6. uri 18 min. zvečer.

**V Bizovniku je umrl tajnik** gasilnega društva Miha Pavčič. Pogreb bo v soboto.

**V Št. Vidu pri Grehalnu** prirede narodni igralci in igralke dne 14. t. m. v oratoriji g. R. Bauc veseloigro "Ne kliči vraga!" Po igri prosta zabava in ples.

**Nova pošta.** Dne 15. februarja 1909 se otvori v Krmelju, v političnem okraju Krško nov poštni urad s uradnim imenom Karmel Krmelj, ki se bo pečal s pisemsko in vožno pošto ter zeno služboval kot nabiralnica poštne hranilnišnega urada. Ta urad bo imel zvezo s poštnim omrežjem po vsakdanji pešpošti do poštnega urada v Trzinu.

**Umrli je** v Spodnji Idriji namestni učitelj na državni gimnaziji v Bruu Ivan Balant. Preje je služboval v Plznu. Prezgodaj umrli pokojnik je bil star šele 30 let in je bil zelo marljiv dijak in med prvimi Slovenci, ki so študirali v Pragi. Dasi hudo bolan, se je skoraj do zadnjega trenutka bavil s študijami in prav, ko jih je imel zvršiti, ga je doletela kruta smrt. Podlegel je boleznii slovenskega revnega dijaka — sušici. Blagi pokojnik je bil mirnega in tihega pa trdnega značaja in zategadelj priljubljen svojim tovarišem. Da je užival spoštovanje v svoji domači vasi, priča njegov veliki pogreb, katerega se je udeležila šolska mladina in kolegi profesorji po zastopnikih iz Ljubljane in iz Idrije. Bodi mu blag spomin!

**Planinski ples v Bohinju.** V soboto se vrši v Bohinjski Bistrici planinski ples, za katerega vlada na Goriškem in na Gorenjskem precejšnje zanimanje. Kakor se nam poroča, bodo vsi prostori hotela "Triglav" paninsko okrašeni in je tudi drugače vse najbolje preskrbljeno. Ker drugi dan v nedeljo napravi več tržaških društev izlet na bohinjsko sankališče, je pričakovati, da bo ta dva dni vladalo v Bohinju prav živahno življenje.

**Tel. vadno društvo "Trboveljski Sokol"** ima svoj ustanovni zbor v nedeljo, dne 28. februarja t. l.

**Umrli je** v Grižah pri Celju gosp. Vel. Naprudnik, bivši večletni od-detni župan. Rajnik je bil vrl narodnjak, moč prave slovenske korenine. Ob vsaki priliki se je potoeval za naša prava ter tudi očitno in neustrašeno vselej kazal zlato svoje slovenske sroe Bodi mu blag spomin!

**Zlato poroko** obhajata 14. t. m. zakonska Andrej in Katarina Klina-ri iz Svetine pri Celju. — Ker sta bila jako priljubljena zbere se baje velika družba iz cele sosesčine.

**Volk** se ustrešil te dni pri Čretu blizu Teharjev poleg Celja. Mrcina se je priklatila preko Svetin-skih hribov. Znamenje letošnje hude zime!

**V Laškem trgu** ob Jožni železnici imamo še zmirom "Slovenca", tako se nam piše, ki posejajo veselice tamošnjih zagrizenih nemškutarjev. Kar v glavo nam ne gre, kako more dandanes še biti kdo tako nezavezen!

**Najstarejša žena** v Št. Jurju ob Taboru Terezija Brišnik, roj 1819, zadušila se je 9. t. m. v svojem stanovanju v dimu. Sicer je bila kljub visoki starosti še čvrsta. To je posledica slabe navade vkoreninjene splošno med ljudstvom, da se boje svoja stanovanja zračiti.

**Vransko** "Podružnica sv. Cirila in Metoda" je priredila 4. t. m. javno predavanje o najlepših pokrajinah Švice. Predaval je s pomočjo skiop-tikona g. učitelja Iv. Jakše.

**V Št. Jurju ob Južni železnici** imajo moško in žensko podružnico obrambne naše družbe sv. Cirila in Metoda. Ženska podružnica je priredila dne 7. februarja t. l. v Lokarjih pri Št. Jurju dobro uspelo veselico, katere je donesla naši šolski družbi lep materialen dobiček. Da bi le tudi drugi slovenski trgi na Štajerskem posamehli vrli Št. Juri ob j. ž!

**Smrt na ženitovanju** V Partitju na Štajerskem možila se je županova hči. Dolajzeva. Svatba vršila se je po odnotnih običajih zelo veselo. Zvečer pa gre ženin Juri Po-valet iz sohe, da se malo ohladi; kjer ga zadene mrtvoud in se zgrudi mrtev na tla. — Seveda je goste to toliko ganilo, da so se nehote v kratkem razšli.

**V. redni občni zbor akademičnega društva "Tabor" v Gradcu** se vrši z običajnim sporedom dne 13. februarja ob 8. zvečer v restavraciji Pšeničnik, Klosterwiessgasse 5. Slo-vanski gostje dobrodošli!

**Razpisano je** v okrožju poštnege ravnateljstva za Štajersko in Koroško 22 mest poštinih slug s prvo plačo 900 kron. Prošaje do 15. sušca t. l. na poštno ravnateljstvo v Gradcu.

**Na državnem kolodvoru v Gorici** je v prometni službi en sam slovenski uradnik; eden je pa v skla-diščih. Torej cela dva slovenska uradnika na tako velikem kolodvoru, kjer se ima opraviti v pretežni ve-čini s Slovenci. Tako je Wieserjevo delo!

**V tržaškem gledališču "Verdi"** se uprizaro danes premijera Finove opere "Krstnik", pri kateri poje

glavno vlogo naš rojak Kaschman.

**Grob rimskega patriarha.** V Trstu so našli pri kopanju za temelj neke večje hiše na cesti "via Ponda res" grob rimskega patriarha Sitta Cordo. Nadaljno raskopavanje od katerega si obetajo še mnogo važnih rimskih odkritij, je prevzelo ravnateljstvo arheološkega muzeja.

**Ranjenega na cesti Solitario** v Trstu je našel pred par dnevi okoli 2. ponoči tam službojuči mestni stražnik 42letnega uslužbenca v ta-mošnji bolnišnici za kronične bolezni. Zaboden je bil globoko v prsi ob strani srca. Ker še sedaj ne more nič govoriti, je poizvedovanje policije jako otežkočeno.

**Največja umrljivost otrok** je med vsemi avstrijskimi mesti v Trstu. Glasom uradne statistike umrje izmed 1000 otrok 423, preden dosežejo 5 let. Glavni vzrok umrljivosti je, ka-kor trdijo izvedenci, poleg soojalne bede, nenravnosti — kakor navadno v pomorskih mestih — in zanemar-jenosti staršev, alkohol, katerega dobe otroci že v nežni mladosti.

**Zabava "Jugoslovanskega kluba Slovanske Besede" na Dunaju.** Uprava imenovanega kluba vabi k za-bavnemu večeru v društveni dvorani I. Drachengasse št. 3, I. nadstropje, pri katerem sodelujejo: gospica Ljerk Jurinac, uperna pevka; ga. Pavla Križajeva, (klavir); g. dr. Rado Posega, (solospet); gg. Alfred in Vekoslav Vavpotič, (gosli in flavto); slav. "Slovansko pevsko društvo" pod vodstvom g. Beno Seraj-nika in kvartet slov. akad. društva "Slovenija". Začetek ob osmih zve-čer. Prijatelji kluba dobrodošli!

**Zaklalo** se je v mestni klavnici ljubljanski od 24. januarja do včevši 31. januarja 83 volov, 9 krav, 3 biki, 264 prašičev, 126 telet, 9 kostrunov in kozlov, 22 kozličkov, zaklane ži-vine se je vpeljalo 3 prašiče, 20 telet in 613 kg mesa.

**Karambol** je bil snoči v Florjan-skih ulicah. Konj posestnika Antona Mežana se je ustrašil nasproti pri-hajajočega električnega voza in se splasil. Mežan je takoj skočil v voza h konju, ogrljal Ivan Papler pa je ostal na vozu. V tem pridirja elek-trični voz, zadene v Mežanovega ter ga tako poškoduje, da mu napravi do 40 K škode. Tudi Papler se je vsled sunka poškodoval na desni roki. — Karamboli pri cestni električni železnici so tu v Ljubljani pogo-stoma na dnevnem redu. Čelo na Du-naju, ali pa v Trstu, kjer je promet ogromen se ne primeri, toliko ne-sreč kot v tem razmeroma malem mestu. Temu je krivo to, da so vozo-vi tukajšnjega tramvaja po veliki večini nerabni, česar pa gospod vozni mojster Nachbenschuber neče razumeti, pač pa večkrat docela po nedoljnem šikanira službeni "perso-nal", ki od same utrujenosti komaj pokonci stoji. Ko bi bil personal sta-len in bi vozovi ne bili tako razbiti in pokvarjeni, bi se lahko veliko ne-sreč preprečilo, a tudi cestna želez-nica bi uživala večji ugled pri me-ščanstvu.

**V past** je prišel neki brivski va-jenec. Neki trgovec na Dunajski ce-sti je bil opazil, da mu primanjkuje denarja. Zagonetko je bilo tem težje rešiti, ker je bil trgovec v trgovini večinoma sam. Imel je pa navado, da je semtertja skočil v bližnjo tra-fiko in pustil prodajalnice odklenje-no. Sine mu v glavo dobra misel. Kaj ko bi to priliko kdo uporabljal. Ko je danes zopet šel v bližnji lokal, je naprosil nekega znanca, da se je ta čas skril v trgovini. In glej! Kna-lu po odhodu gospodarja se tiho od-pro vrata in v trgovino se prikrade sosedov brivski vajenec in smukne v predal. Tedaj pa stopi pred njega strah v osebi trgovčevega znanca ter »poba« zgrabi za ovrtnik. Kna-lu pa pride veselega obraza, da je zastavio tako dobro rešil, tudi trgo-vec sam, ki je dal nato mladega na-vihanca policiji. Vajenec je namreč vedno pazil, kdaj trgovec zapusti prodajalnico, in takoj smuknil vanjo in izmaknil denar, potem je pa zo-pet naglo odkuril. Oddali so ga so-dišču.

**Poštni avtomobili** v Črni gori. Trvdka Laurin in Klement iz Mlade Boleslave na Češkem poslala je te dni 3 avtomobile v Cetinje. S to trvdko sklenila je namreč Črna gora pogodbo za 15 let, da bo oskrbovala poštne in osebni avtomobilni promet. — Načrt je jako ugodno napravljen in bo zveza po celi Črni gori zelo ugodna. Avtomobili so posebno za planinska pota jako močno opremlje-ni, in imajo motorji po 35 konjskih sil. — Pa naj še kdo reče, da Črno-gorci niso podjetni. — Baje je začela tudi trgovina v Črni gori krasno uspevati. — Zastopnik neke večje češke tvrke, katerega zalaga Črna gora, dobil je samo v zadnjem mesecu sku-plina 200.000 K, kar je za malo in revno deželo naravnost ogromna svota.

**G. Fran Kambič** nam piše: »Slavno uredništvo! Prosim, da bla-

govolite vzprejeti z ozirom na dnev-no vest v »Slov. Narod« od 8. t. m. ta-le popravek: 1. Ni res, da me je v soboto zvečer na južnem kolodvoru aretoval ondi službojuči stražnik; 2. ni res, da je Tomaž Veršinič iz Vin-skega vrha, ki je baje hotel pobegniti v Ameriko, meni in Petru Stanko-viču moral plačati 96 K; 3. ni res, da sem si vrhu tega pridržal še 21 K 20 v od 40 K, katere mi je baje dal Tomaž Veršinič, da mu kupim voz-ni listek za v Buks.«

**S ceste.** Včeraj popoldne je na Poljanski cesti popadel nek vprežen konj delavca Ivana Habiča iz Viča za levo roko s tako močjo, da ga je vrgel kviško in je potem Habič padel vznak ter na obeh rokah zadobil znatne poškodbe.

**Eskortacija.** Včeraj je orožni-štvo od sodišča v Gradskiško eskorto-valo pet težkih kaznjencev in sicer imata odsedeti dva po 20 let, eden 2 leti in pol, druga dva pa nekoliko manj.

**V Ameriko** se je včeraj z južne-ga kolodvora odpeljalo 23 Ogrov in 1 Hrvat.

**Izgubljeno in najdeno.** Neko go-spodnična je izgubila črno ročno tor-bico, v kateri je imela okoli 7 K de-narja. — Kapelnikova soproga ga. Beniškova je našla žensko torbico v manjšo svoto denarja. — Stražnik Fran Vrečar je našel 45 podkev, ka-tere je lastnik že dobil nazaj.

**Suknja** zamenjala se je včeraj zvečer na mestnem drsališču juristu Rudolfu Estu. Dotičnik naj jo odda v pisarni g. dr. Hribarja, kjer prej-me svojo.

## Drobne novice.

**Zvišanje kolegnine.** Dunajski listi javljajo, da se kolegnina na vseučilišnih zviša že prihodnji letni tečaj za polovico. Oficiozno glasilo vlade »Fremdenblatt« priznava, da se že dlje časa razpravlja o zvišanju kolegnine, zanika pa, da bi naučna uprava že v prihodnjem letnem te-čaju nameravala zvišati kolegnino.

**Zatvoritev zavodov »Svobod-ne šole«.** Naučno ministrstvo je uka-zalo, da se imajo zatvoriti vsi učni zavodi »Svobodne šole« in sicer z ozirom na verski pouk, ki ga oprav-ljajo osebe, ki niso v to avtorizirane. Vodstvo »Svobodne šole« se je pri-tožilo proti tej odredbi.

**Zakaj** so se škandalizirali na dvornem plesu? V torek zvečer je bil na cesarskem dvoru bal. Na ta bal so bili povabljeni tudi državni poslanci. Za ta ples je seveda pre-pisan srak in klak. A vkljub temu predpisu je prišlo na ples več po-slancev v salonskih suknjah, neki častivredni Tirolec pa celo v navad-ni sakko-obleki. Kako se je visoka gospoda škandalizirala radi te ne-taktnosti, ni moči opisati.

**Obdačenje sameev.** Bolgar-sko sobranje je sprejelo zakon glede obdačenja sameev. Vsak samec, ki je prekoračil 30. leto, bo moral pla-čevati 10 levov letnega davka, do-klér se ne oženi. Bolgarska ima to-rej vse šanse za to, da bo v Evropi prva dežela, ki ne bo imela ne starih devic, ne starih sameev.

**Nov letalni stroj** napravil je tehnik voj. akademije v Mödlingu pri Dunaju Jožef Engel. Dovolil se mu je dopust in postavila baraka na dunajskem polju, da preiskusi in po-polni svojo iznajdbo.

**Z britivjo prerezal vrat.** V Novi Pešti živel je neki delavec skupno s tovarniško delavko Stefa-nijo Kečkeš, katere je bila ločena od svojega moža, in imela iz tega zaka-no 2 otroka. Radi teh otrok sta se vedno prepirala in slednjič se je od-ločila delavka, da ga zapusti in se z otroci sama kje naseli. — Na večer ko je odšla, sledil ji je delavec in jo v samotni ulici pobil na tla in ji pre-rezal vrat. — Krivdo je priznal, ko so mu pokazali krvavo britve.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Načelnik tržaške policije — kranjski deželni predsednik.**

**Dunaj, 11. februarja.** Listi jav-ljajo, da postane naslednik ba-rona Schwarzza na mestu de-želnege predsednika kranj-skega načelnik tržaške poli-cije dvorni svetnik Alfred Manussi. Policist — kranjski de-želni predsednik, to je res prekrasno! Zakaj niso imenovali za kranjskega deželnege predsednika kar Porna, ki je bil že pri rokah!

### Vojna!

**Dunaj 11. februarja.** Na borzi se žirijo zelo vznemirjajoče vesti. Te vesti niso neutemeljene! Jutri izroči Avstro-Ogrska Srbiji ultimatum in pojutri-šnjem eventualno že preko-rači avstro-ogrsko armada srbsko mejo. Za vojno je vse pripravljeno.

„Slovanski centum" in češki „Na-rodni klub".

**Dunaj 11. febr.** Eksekutivni od-bor „Slovanskega centra" in parla-mentarna komisija zveze čeških po-slancev sta imela danes skupno sejo, da se pogovori o skupni taktiki proti Bienterthovemu kabinetu. Seja je trajala 3 ure. Doseglo se je po-polno sporazumljenje. Izvolil se je poseben odbor, ki bo ukrenil vse po-trebno glede skupnega nastopa proti vladi. Za načelnika je bil izvoljen dr. Pacák, za njegovega namestnika pa dr. Susteršič. Izmed Slovencev sta v tem odboru dr. Ploj in dr. Korošec.

### Kritičen čas

**Dunaj 11. februarja.** V diplomatskih krogih se sodi, da so za Avstro-Ogrsko napočili velekritični časi. Vse kaže na to, da se monarhija ne bo mogla izogniti vojni s Srbijo in Črno goro. V borznih krogih zatrjujejo, da je vojna uprava z Lloydom že skle-nila pogodbo glede prevažanja armade na Lloydovih parnikih.

### Sekvestrirana jadrenica

**Dunaj 11. februarja.** Jadrenica, ki je vozila iz Benetk železniški ma-terial za Črno goro, je morala pred viharjem iskati zavetje v šbeniškem pristanišču. Tu so jo avstrijske oblasti sekvestrirale, češ, da ima na krovu vojni material za Črno goro. Črno-gorska vlada je vložila proti temu protest na Dunaju.

### Nečuvstvo nasilje v Hrvaškem.

**Zagreb, 11. februarja.** (Pos. brz. „Slov. Narod") Policija je poslala „Srbski tiskarji", ki tiska „Srbo-brana" in „Dionički tiskarji", ki tiska „Pokret", pismen opomin, da bo jima odvzela obrtno do-voljenje, ako bosta tiskali kakršne-koli tiskovine, ki bi na ta ali oni način podpirale „veleizdajniške" tež-nje. Ta naravnost tiranski korak po-lioije, odnosno vlade je izzval veliko senzacijo in ogorčenost, zakaj takšnih nečuvstvo nasilnih sredstev se ni po-služeval niti zloglasni Khuen.

**Zavrnitev pritožbe „veleizdajnikov" proti obtožnici.**

**Zagreb, 11. februarja.** (Pos. brz. „Slov. Narod") Banski stol je zavrnil pritožbo srbskih „veleizdajnikov" proti obtožnici Obravnava v tem procesu se bo vršila koncem tega meseca ali začetkom marca.

### Značilen Rauchov manever.

**Zagreb, 10. februarja.** (Posebna brz. „Slov. Narod") Na „veleizdajniški" proces so zunanji listi nameravali po-slati svoje posebne poročevalce. Ban baron Rauch je sedaj dal pisati vsem uglednejšim listom, da jim ni treba pošiljati svojih poročevalcev na ta proces, ker bo za informacijo zuna-njih listov skrbel sindikat zagrebških časnikarjev. Tega sindikata pa ni. Jasnó je, da se Rauch boji zunanjih časnikarjev, zato bi rad s takšnimi manevri preprečil, da bi bili pri raz-pravi navzoči tudi posebni poroče-valci tujih listov.

**Demisija vojnega ministra in mini-strska kriza na Srbskem.**

**Belgrad, 10. februarja.** (Poseb. brz. „Slov. Narod") Vsa javnost je na strani vojnega ministra Živkovića, ki je demisijoniral. Kralj demisije ni sprejel in Živković gotovo ostane mi-nister, ker se težkoče, ki so provzo-rile demisijo, pod močnim pritiskom celokupne javnosti odstranijo. Živko-vića bi danes nihče ne mogel nado-mestiti, to je splošno mišljenje. Po-javljajo se znamenja kabinetne krize, ki lahko nastopi vsak čas, ker delajo stari radikali vedno večje neprimlike koalicijski vladi, četudi so oni najste-vilnejše zastopani v njej. Ako vlada tudi pade, vstopita tudi v nov kabi-net minister zunanjih del dr. Milova-nović in vojni minister general Živ-ković.

### Dva zrakoplova za Srbijo

**Berolin 11. februarja.** Srbska vlada je naročila pri neki nemški tvrdki dva vojna zrakoplova, ki se ji morata izročiti v najkrajšem času.

### Bosanski Srbi proti vladni enketi.

**Bosanski Brod, 11. februarja.** (Poseb. brz. „Slov. Narod") Srbska narodna organizacija je napram vladni enketi o ustavnem vprašanju podala izjavo, v kateri naglašja, da bi morala vlada samo določiti števi-lo članov za anketo, izvolitev teh članov pa prepustiti posamnim or-ganizacijam. Nadalje bi morala vla-da članom anketa vročiti primeren čas prejje ustavni operat, da bi ga lahko pred konferenco proučili in se o njem s somišljeniki posvetovali. Takisto bi morala članom ankete za-jamčiti imuniteto, ker si "sicer pod vladajočimi razmerami nobeden za-stopnik ne bo upal odkrito povedati svojega mnenja. To izjavo so zaup-niki srbske stranke pod predsed-stvom Jeftanovića soglasno sprejeli. V vladnih krogih je izzvala ta rezo-lucija veliko nezadovoljnost. Brzo-javke o tej resoluciji, namenjene za izo-zemske časopise, je vlada dala v Sarajevu inhibirati.

**Serravallo** vo  
**železnato Kina-Vino**  
Higijenična razstava na Dunaju 1908:  
Državno odlikovanje in častni diplom  
k zlati kolajni.  
Povzroča voljo do jedi,  
okrepča živce, poboljša  
kri in je  
rekonvalescentom  
in malokrvnim  
zelo priporočeno od zdrav-  
niških avtoritet.  
**Izborni okus.**  
Večkrat odlikovano.  
Nad 8000 zdravniških priporočal.  
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj  
TRST-Barkovlje.

**Ustna voda**  
**"EUODIN"**  
Specijalite za **Ladilce.**  
Glavna zaloga lekarna 4813 8  
Ub. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

**Želodčne težave:** glavobol, o-  
motica, gore-  
čica, zaprtost,  
motenje prebave, pomanjkanje slasti itd.  
izredno hitro izginejo, ako za kratek čas  
rabimo že mnogo let predobro preizkušene  
Bradyjeve želodčne kapljice. 3799-7  
Bradyjeve želodčne kapljice preba-  
ila mogočno vzbujajo, ospešujejo slast  
do jedi, preprečujejo prehodu tvoritev  
želodčne kisline, gorečico in škodljiva  
snetja in so priznane izvrstno odvrčalno  
redstvo.  
Izdelujejo se samo v lekarni „Pri  
kralju Ogrskem“, Dunaj I, Fleischmarkt  
1/426, kjer je 6 steklenic za 5 K in 3  
dvojne steklenice za K 450 franko brez  
vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica  
mora imeti podpis *B. Brady*

**Stanovanje „Narodne  
delavske organizacije“**  
se nahaja sedaj na **Dunajski cesti**  
**št. 6 I. nadstr. nad Planinškovo**  
**prodajalno.**

**Žitne cene** **Budimpešti**  
Dne 11. februarja 1909.

|                         |                  |
|-------------------------|------------------|
| Pšenica za april 1909   | za 50 kg K 12 84 |
| Pšenica za oktober 1909 | za 50 kg K 1 96  |
| Rž za april             | za 50 kg K 10 16 |
| Koruzna za maj          | za 50 kg K 7 26  |
| Oves za april           | za 50 kg K 8 28  |

**Efektiv.**  
Vzdržljivo.

#### Meteorološko poročilo.

| februarja | Cas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura v °C | Vetrovi           | Nebo |
|-----------|----------------|-----------------------|------------------|-------------------|------|
| 10.       | 9. zv.         | 782.6                 | 1.3              | sr. zahod oblačno |      |
| 11.       | 7. zv.         | 780.1                 | 0.7              | sr. svzh.         |      |
|           | 2. pop.        | 787.7                 | 4.1              | sl. jug.          |      |

Srednja včerajšnja temperatura -3.0°, norm. -0.7°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

## Sprejme se učenka

dobrih staršev v trgovino mešanega  
blaga Peter Sitar, Jesenice (Go-  
renjsko). 673-1

## Išče se mesečna soba

za marec.  
Ponudbe pod „soliden gospod“  
na uprav. „Slov. Naroda“. 658-2

## Gospodje

## se sprejmejo na dobro 679 1

**domačo hrano**

Vpraša se v Wolfvihul. 3, II. nadstr.

Še nekaj 698-3

## vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa,  
prav dobro vzdržanih in močnih v  
obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400,  
1500, 1600 do 5000 odda po pri-  
merni ceni trdka.

**M. Rosner in drug**  
vlezojanjarna sedja v Ljubljani  
poleg Koslerjeve pivovarne.

**Mesarski vajenec**  
se sprejme takoj pri 675-1  
Franc Logarju, mesarju v Cerknici  
**Preda su**  
**dvonadstropna hiša**  
na Marije Terezije cesti pod zelo  
ugodnimi pogoji. Prihlični prostori so  
jako ugodni za gostilniško obrt z  
zračnimi kletmi, vrtem in salonom.  
Več pove Alojzij Accetto, Tr-  
novski pristan št. 14 470-6

**Kavarna**  
**„MERKUR“**  
vsako  
sredo, soboto in nedeljo  
**vsó noč odprta.**  
Za obilen obisk se toplo priporoča  
**Marija Jzlakar.**  
674-1

**Samogovori**  
se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga  
**Stona Zupančiča.**  
Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana  
za 3 K, vezana za 4 K. 471-7

**Uvozna firma za kavo**  
išče za Ljubljano in okolico spretnega, dobro uvedenega  
**krajevnega zastopnika**  
Dopisi pod „Kaffee“ na uprav. „Slovenskega Naroda“. 678

Št. 70/pr. 676 1

## Razpis.

Pri deželnem odboru kranjskem je popolniti sledeče službe, in sicer:

### I. pri deželnem tajništvu:

- mesto **finančnega tajnika** s prejemki IV., oziroma V. plačilnega razreda, ki sta enaka VII., oziroma VIII. činovnemu razredu drž. uradnikov. Zahteva se absolviranje juridičnih študij, večletna praksa pri kakem finančnem oblastvu in za finančne konceptne uradnike predpisani izpit. Prednost ima, kdor dokaže, da pozna bančne posle;
- mesto **tajnika II. vrste** s prejemki V. plačilnega razreda, ki je enak VIII. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- dvoje mest **deželnih komisarjev**, vsako s prejemki VI. plačilnega razreda, ki je enak IX. činovnemu razredu;
- dvoje mest **konceptnih praktikantov**, vsako s adjutantom 1600 kron. Za službe pod a) in o) se zahteva absolviranje juridičnih študij, večletna praksa v politični, sodni ali odvetniški službi, praktični izpit iz političnega ali sodnega poslovanja. Za konceptnega praktikanta se sprejme, kdor je juridične študije popolnoma dovršil in prebil vse tri državne izpite.

### II. pri deželnem stavbnem uradu:

- mesto **stavbnega nadkomisarja** v V. plačilnem razredu, ki je enak VIII. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- dvoje mest **stavbnih komisarjev** v VI. plačilnem razredu, ki je enak IX. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- mesto **stavbnega adjunkta** v VII. plačilnem razredu, ki je enak X. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- četvero mest **stavbnih praktikantov** z adjutom po 1600 kron. Za službe pod a), b) in c) se zahteva dovršitev tehničnih študij za inženirsko stroko ter večletno praktično vežbanje. Kdor hoče biti sprejet za stavbnega praktikanta, mora dokazati, da je prebil oba državna izpita na kaki avstrijski tehnični visoki šoli. Status sistemiziranih mest deželnega stavbnega urada obsega sledeča mesta: 1 stavbni nadsvetnik, 2 stavbna svetnika, 5 stavbnih nadkomisarjev, 6 stavbnih komisarjev, 6 stavbnih adjunktov, 4 stavbni praktikantje. Od teh mest še ni zasedenih: 1 stavbni svetnik, 3 stavbni nadkomisarji, 5 stavbnih komisarjev, 3 stavbni adjunkti, 4 stavbni praktikantje. Prosilci za eno razpisanih služb naj predložijo svoje s krstnim listom ter z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podpote prošnje

do 4. marca 1909

podpisanemu deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi  
potom predpostavljene oblasti.

**Od deželnega odbora kranjskega**  
v Ljubljani, dne 10. februarja 1909.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-  
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah  
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena  
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno  
zavarovanje na dolževanje in smrt z  
manjšajočimi se vplačili.  
Vsak član ima po preteku petih let  
pravico do dividende.

**Trgovskega**  
**sotrudnika**  
menufakturne stroke, **starejšo moč**,  
kateri bi imel tudi veselje nekoliko  
potovati, se sprejme takoj. 671-1  
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

**Prvi**  
**planinski ples**  
v Bohinju 680  
se vrši  
v soboto, dne 13. svečana  
v vseh prostorih  
grand hotela „Triglav“  
v Bohinjski Bistrici.  
Svira godba 47. pešpolka iz Gorice.  
Začetek ob 8. zvečer.  
Vstopnina 2 kroni za osebo, rodbinske  
karte 3 oseb 3 krone.  
Toaleta planinska, narodna ali promenadna.

**Vinske sode**  
nekaj skoro rovihi. dobrih in močnih,  
približno od 600, 700, 1500 do 2000 l  
preda po nizki ceni 218-7  
**FRAN CASCIO**  
Selenburgove ulice št. 6.

**Predelovanje modrocev,**  
**popravo divanov, rolet,**  
**žaluzij in otročjih vozičkov,**  
izvršuje  
**MIROSLAV PEŘINA**  
topetnik 647 2  
Ljubljana, Selenburgove ulice 6.

**Za šport**  
**in promet.**

**Zaloga koles**  
Fuch, (Styria), Globus,  
Regent in drugih specialnih  
znamk ter posameznih delov.  
**Izposojevanje koles**  
prejem koles za emajliranje,  
poniklanje ter popravila  
solidno in ceno. 360 11  
**Karel Čamernik**  
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Št. 67/pr.

## Sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti tri službe sekundarijev.  
Z vsako teh služb je združen adjutum letnih 2800 K poleg presteja  
stanovanja v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen ter tudi ne sme izvrševati zunanje  
zdravniške prakse.

Prosilci za razpisana mesta naj predložijo svoje s krstnim listom, z  
dokazili o doktoratu medicina, o eventualnem dosedanjem službovanju ter o  
znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje

do 8. marca 1909

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

**Od deželnega odbora kranjskega.**  
V Ljubljani, dne 9. februarja 1909.

Št. 3442.

## Razglas

V smislu deželnega zakona z dne 17. junija 1870 št. 21 d-ž zakona  
o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škod-  
ljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč  
v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olupševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in  
hišne stene na vrtilih, na polju in na travnikih očistiti zapredenih gosenic,  
mrčesnih jajcev in zapredkov (ličink) in sežgati, ali kakor si bodi pokončati  
nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se pokažejo spomladi na drevju, grmovju  
ali rastlinju, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najdalje  
do 15. maja.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se  
veje, ki so jih napadle gosenice, odseka, tedaj se taka drevesa, oziroma  
take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice  
obrti od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega  
sadnega in olupševalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves,  
potem od drevja ob gozdnih roboh v istih primerljajih, kjer je tega treba  
zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončati ali obra-  
čati kmetijstvu v korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogroci) pri oranju ali kopanju zemlje  
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal izvršiti gori navedena opravila do dolo-  
čenega časa, jih bode dala izvršiti mestna občina na njegove stroške, vrhu  
tega pa se mu bode naložila na korist občanske blagajnice globa od 2 do  
20 K in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe,  
bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1909.

Zupan:

Ivan Hribar

V najem se da pod ugodnimi pogoji  
vsled ponesrečenja gospodarja pri  
Sv. Petru v S. d. na Štajerskem  
dobro vpeljana, že 16 let obstoječa

**pekarija.**  
Pojasnila daje g Ivan Serschen  
pošta Sv. Peter v S. d., Štajerska  
634 2

**Išče se**  
**kompanjon**  
za dobro vpeljano manufakturno trgovino.  
Letni promet 180.000 kron. Potrebneje ka-  
pita 2.000 kron. — Ponudbe pod „20.000“  
na upravnitvo „Slov. Naroda“. 616-1

**Učenca**  
iz dobre hiše, sprejme takoj pod  
ugodnimi pogoji v trgovino z meša-  
nim blagom, M. Rant v Kranju.  
Ravno tam se sprejme tudi  
**hlapec.**  
660 2

**Resna ženitna ponudba.**

Iščem za svojega prij-  
atelja, trgovca s kožami in  
lastnika lastne strojarne  
na Hrvaškem, dobro odgo-  
jeno devojko ne izpod 20  
let in z nekoliko dote v  
svrhu ženitve. Dotičnik je  
tudi sam premožen.  
Samo resne ponudbe pod  
„Bodočnost 777“ na uprav.  
„Slov. Naroda“. 663-2

677-1

## Sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti tri službe sekundarijev.  
Z vsako teh služb je združen adjutum letnih 2800 K poleg presteja  
stanovanja v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen ter tudi ne sme izvrševati zunanje  
zdravniške prakse.

Prosilci za razpisana mesta naj predložijo svoje s krstnim listom, z  
dokazili o doktoratu medicina, o eventualnem dosedanjem službovanju ter o  
znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje

do 8. marca 1909

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

**Od deželnega odbora kranjskega.**  
V Ljubljani, dne 9. februarja 1909.

Št. 3442.

## Razglas

V smislu deželnega zakona z dne 17. junija 1870 št. 21 d-ž zakona  
o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škod-  
ljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč  
v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olupševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in  
hišne stene na vrtilih, na polju in na travnikih očistiti zapredenih gosenic,  
mrčesnih jajcev in zapredkov (ličink) in sežgati, ali kakor si bodi pokončati  
nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se pokažejo spomladi na drevju, grmovju  
ali rastlinju, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najdalje  
do 15. maja.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se  
veje, ki so jih napadle gosenice, odseka, tedaj se taka drevesa, oziroma  
take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice  
obrti od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega  
sadnega in olupševalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves,  
potem od drevja ob gozdnih roboh v istih primerljajih, kjer je tega treba  
zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončati ali obra-  
čati kmetijstvu v korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogroci) pri oranju ali kopanju zemlje  
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal izvršiti gori navedena opravila do dolo-  
čenega časa, jih bode dala izvršiti mestna občina na njegove stroške, vrhu  
tega pa se mu bode naložila na korist občanske blagajnice globa od 2 do  
20 K in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe,  
bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1909.

Zupan:

Ivan Hribar